DOMSTOLENS DOM
3. juni 1992 *

I sag C-287/91,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved A. Aresu og D. Calleja Crespo, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Roberto Hayder, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Den Italienske Republik ved professor Luigi Ferrari Bravo, chef for Udenrigsministeriets Servizio del contenzioso diplomatico, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato Ivo M. Braguglia, og med valgt adresse i Luxembourg på Den Italienske Ambassade, 5, rue Marie-Adélaïde,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Den Italienske Republik ikke har overholdt sine forpligtelser i henhold til artikel 7, stk. 4, i Rådets ottende direktiv 79/1072/EØF af 6. december 1979 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — foranstaltninger til tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet (EFT L 331, s. 11), idet den — uden at gribe ind med henblik på lige fra begyndelsen at ophæve skadevirkningerne for fællesskabsretten — har tilladt, at Ministero delle Finanze konsekvent undlader at overholde fristerne for tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet,

* Processprog: italiensk.

har

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten, O. Due, afdelingsformændene F. Grévisse og P. J. G. Kapteyn samt dommerne G. F. Mancini, C. N. Kakouris, J. C. Moitinho de Almeida, M. Diez de Velasco, M. Zuleeg og J. L. Murray,

generaladvokat: C. Gulmann
justitssekretær: J.-G. Giraud,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 6. maj 1992,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning registreret på Domstolens Justitskontor den 15. november 1991 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i henhold til EØF-traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Den Italienske Republik ikke har overholdt sine forpligtelser i henhold til artikel 7, stk. 4, i Rådets ottende direktiv 79/1072/EØF af 6. december 1979 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — foranstaltninger til tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet (EFT L 331, s. 11), idet den — uden at gribe ind med henblik på lige fra begyndelsen at ophæve skadevirkningerne for fællesskabsretten — har tilladt, at Ministero delle Finanze konsekvent undlader at overholde fristerne for tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet.

2 Det hedder i ovennævnte direktivs artikel 7, stk. 4:

»Afgørelser om ansøgninger om tilbagebetaling skal meddeles inden seks måneder efter, at disse ansøgninger tillige med alle de dokumenter, som i henhold til nærværende direktiv er nødvendige for at behandle ansøgningen, blev indgivet til den ... kompetente myndighed. Tilbagebetaling skal finde sted inden udløbet af ovennævnte frist, på ansøgerens anmodning enten i den medlemsstat, der foretager tilbagebetalingen, eller i den stat, hvor den pågældende er etableret. I sidstnævnte tilfælde bærer ansøgeren selv bankomkostningerne i forbindelse med overførslen.«

3 Kommissionens tjenestegrene, der havde modtaget mange klager fra virksomheder i andre medlemsstater over forsinkelser med tilbagebetaling af merværdiafgift fra de italienske myndigheder, besluttede at indlede en traktatbrudsprocedure og anmodede ved brev af 7. februar 1990 den italienske regering om at fremsætte sine bemærkninger i denne forbindelse. Da Kommissionen ikke modtog noget svar fra Den Italienske Republik, fremsatte den den 2. juli 1990 en begrundet udtalelse, og da den heller ikke har modtaget svar herpå, har den anlagt denne sag.

4 Hvad angår sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender og argumenter henvises til den refererende dommers rapport. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende i det omfang, det er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

5 Kommissionen har anført, at i henhold til ovennævnte direktiv skal tilbagebetaling af merværdiafgift ske inden seks måneder efter, at ansøgningen tillige med alle de dokumenter, som er nødvendige for at behandle ansøgningen, blev indgivet. Trods gennemførelsen af direktivet i italiensk ret konstaterer Kommissionen, at tilbagebetaling af merværdiafgiften til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet, først sker efter en ventetid på op til 36 måneder, og at der er en tendens til,

at det varer længere og længere. Ifølge Kommissionen er der tale om en klar overtrædelse af ovennævnte direktivs artikel 7, stk. 4.

6 Den italienske regering har ikke bestridt traktatbruddet, men har forklaret, at forsinkelsen med tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i Italien, skyldes organisatoriske problemer og ikke er en overlagt og diskriminerende handling. I denne forbindelse gør den opmærksom på, at de italienske myndigheder bestræber sig på at finde løsninger, således at den i direktivet omhandlede 6-måneders frist overholdes.

7 Det bemærkes, at ifølge Domstolens faste praksis er medlemsstaterne forpligtet til fuldstændigt og nøje at sikre gennemførelsen af direktivets bestemmelser (jf. bl.a. domme af 18.3.1980, sag 91/79, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 1099, præmis 6, og sag 92/79, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 1115, præmis 6).

8 Det må herefter fastslås, at Den Italienske Republik ikke har overholdt sine forpligtelser i henhold til artikel 7, stk. 4, i Rådets ottende direktiv 79/1072/EØF af 6. december 1979 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — foranstaltninger til tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet, idet den — uden at gribe ind med henblik på lige fra begyndelsen at ophæve skadevirkningerne for fællesskabsretten — har tilladt, at Ministero delle Finanze konsekvent undlader at overholde fristerne for tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet.

Sagens omkostninger

9 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at betale sagens omkostninger. Den Italienske Republik har tabt sagen og dømmes derfor til at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1) Den Italienske Republik har ikke overholdt sine forpligtelser i henhold til artikel 7, stk. 4, i Rådets ottende direktiv 79/1072/EØF af 6. december 1979 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — foranstaltninger til tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet, idet den — uden at gribe ind med henblik på lige fra begyndelsen at ophæve skadevirkningerne for fællesskabsretten — har tilladt, at Ministero delle Finanze konsekvent undlader at overholde fristerne for tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet.

2) Den Italienske Republik betaler sagens omkostninger.

Due Grévisse Kapteyn Mancini

Kakouris Moitinho de Almeida Diez de Velasco Zuleeg Murray

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 3. juni 1992.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

O. Due
Præsident